

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 70.746/3
van 20 januari 2022

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot bepaling van de procedure voor de beoordeling door de Informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen van de ontvankelijkheid van de zwaarwichtige aanwijzingen van een tekortkoming door een bestuur van de eredienst ter uitvoering van artikel 19, zesde lid van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 en tot bepaling van de procedure voor de kennisgeving aan het representatief orgaan vermeld in artikel 19, derde lid van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021’

Op 21 december 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot bepaling van de procedure voor de beoordeling door de Informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen van de ontvankelijkheid van de zwaarwichtige aanwijzingen van een tekortkoming door een bestuur van de eredienst ter uitvoering van artikel 19, zesde lid van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 en tot bepaling van de procedure voor de kennisgeving aan het representatief orgaan vermeld in artikel 19, derde lid van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 18 januari 2022. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 januari 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe om, enerzijds, de procedure te bepalen die de Informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen moet volgen bij de beoordeling van de ontvankelijkheid van een zwaarwichtige aanwijzing dat een eredienstbestuur is tekortgekomen aan één of meer van de verplichtingen om als eredienstbestuur erkend te kunnen blijven (artikelen 2 tot 4 van het ontwerp) en, anderzijds, te bepalen op welke wijze van de ontvankelijkheidsbeslissing kennis wordt gegeven aan het representatief orgaan van de betrokken eredienst (artikel 5).

3. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 19, zesde en zevende lid, 3°, van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen van 22 oktober 2021 (hierna: het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen), waaraan wordt gerefereerd in de rubriek “Rechtsgrond” in de aanhef van het ontwerp.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

4. Ter wille van de coherentie van de regelgeving, verdient het aanbeveling om in geheel het ontwerp de term “bevoegde instantie” te hanteren, in de plaats van “Informatie- en screeningsdienst”. In artikel 1 van het ontwerp dient dan niet de “Informatie- en screeningsdienst” maar wel de “bevoegde instantie” te worden gedefinieerd, waarbij de in dat artikel opgenomen definitie kan worden behouden.

Artikel 3

5. Artikel 3 van het ontwerp bepaalt dat een zwaarwichtige aanwijzing dat een bestuur van de eredienst is tekortgekomen aan zijn verplichtingen “in overweging [wordt] genomen bij de beoordeling van de ontvankelijkheid” en “in het bijzonder” in twee gevallen, namelijk wanneer de melding aan de bevoegde instantie uitgaat hetzij van een overheidsinstantie, hetzij van het representatief orgaan of een lid van het bestuursorgaan van het bestuur van de eredienst. De draagwijdte van die bepaling is echter geenszins duidelijk.

5.1. Uit dat artikel 3 zou immers kunnen worden afgeleid dat een zwaarwichtige aanwijzing wordt betrokken bij de beoordeling van de ontvankelijkheid, terwijl het luidens artikel 19, tweede lid, 2°, van het Erkenningsdecreet Lokale Geloofsgemeenschappen de bedoeling is dat de zwaarwichtigheid van de aanwijzing wordt beoordeeld, om op grond daarvan die aanwijzing vervolgens al dan niet ontvankelijk te verklaren met het oog op een onderzoek ten gronde van de tekortkoming op de verplichtingen waarop de aanwijzing betrekking heeft. De inleidende zin van artikel 3 van het ontwerp zou die bedoeling beter moeten weergeven, maar zou echter in dat geval niets meer inhouden dan hetgeen reeds voortvloeit uit de voornoemde decreetsbepaling en in die zin overbodig zijn.

5.2. Voorts wordt met artikel 3 van het ontwerp de indruk gewekt dat de zwaarwichtigheid van de aanwijzing wordt verondersteld of minstens anders wordt beoordeeld indien de melding uitgaat van de in dat artikel vermelde instanties. In de *bisnota* aan de Vlaamse Regering wordt in dat verband gepreciseerd dat “[a]ls één van de instanties, vermeld in dit artikel, een zwaarwichtige aanwijzing meldt, (...) dit in bijzonder in overweging [wordt] genomen bij de ontvankelijkheidsbeoordeling. Het komt steeds aan de Informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen toe om te beoordelen of de aanwijzing voldoende zwaarwichtig is.” De gemachtigde verklaarde nog dat aanwijzingen die worden gemeld door de instanties bedoeld in artikel 3 van het ontwerp niet zonder meer als ontvankelijk worden beschouwd, en dat ook in andere gevallen dan de gevallen die zijn opgesomd in dat artikel een zwaarwichtige aanwijzing als ontvankelijk kan worden verklaard.

Gelet hierop valt niet goed in te zien wat de juridische meerwaarde is van de opsomming van instanties in artikel 3 van het ontwerp, aangezien de bevoegde instantie in elk geval over een volkomen discretionaire bevoegdheid beschikt om de zwaarwichtigheid en vervolgens de ontvankelijkheid te beoordelen van gelijk welke aanwijzing, ongeacht van welke instantie de melding ervan uitgaat.

5.3. Uit hetgeen voorafgaat dient te worden geconcludeerd dat artikel 3 van het ontwerp, zoals het thans is geconcipieerd, in zijn geheel kan worden weggelaten uit het ontwerp.

5.4. In subsidiaire orde kan nog worden opgemerkt dat het in elk geval aanbeveling zou verdienen om in artikel 3, 1°, van het ontwerp het begrip “overheidsinstantie” (op generieke wijze) te verduidelijken.

Artikel 4

6. In de *bisnota* aan de Vlaamse Regering wordt vermeld dat “[o]m de objectiviteit van de behandeling van de ontvankelijkheid en gegrondheid van zwaarwichtige aanwijzingen van tekortkomingen verder te verzekeren (...) de Informatie- en screeningsdienst minstens zesmaandelijks [zal] rapporteren aan de administrateur-generaal van het Agentschap Binnenlands Bestuur over de beoordeling van de zwaarwichtige aanwijzingen van tekortkomingen door de besturen van de eredienst”.

Indien het de bedoeling is om middels de beoogde rapportage de rechtszekerheid en de objectiviteit te waarborgen ten aanzien van de eredienstbesturen, verdient het aanbeveling om van deze rapportage uitdrukkelijk melding te maken in artikel 4 van het ontwerp.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Wilfried VAN VAERENBERGH